

Mapa satelitarna na okładce

Okładka bieżącego numeru **GEODETY** przedstawia fragment mapy satelitarnej „Powiat nowodworski i legionowski” w skali 1:50 000. Mapa została opracowana w Instytucie Geodezji i Kartografii na podstawie zdjęć wykonanych multispektralnym skanerem LISS-III oraz skanerem panchromatycznym PAN indyjskiego satelity IRS-1C. Skaner LISS III został zaprojektowany przede wszystkim z myślą o monitoringu i kartowaniu

użytkowania ziemi. Zdjęcia rejestrowane są w czterech zakresach spektralnych związanych z promieniowaniem zielonym, czerwonym oraz bliską i średnią podczerwień. Terenowa zdolność rozdzielcza skanera LISS III, określona przez wielkość piksela obrazu, wynosi 25 m dla trzech pierwszych kanałów oraz 70 m dla średniej podczerwieni. Skaner panchromatyczny PAN rejestruje zakres promieniowania widzialnego z rozdzielczością aż 5 m. Zdjęcie panchromatyczne zostało wykorzystane do wzbogacenia szczegółowości kompozycji barwnej zdjęcia LISS III. Na zdjęciach satelitarnych powierzchnia ziemi przedstawiona jest najczęściej w tak zwanych barwach nienaturalnych. Teoretycznie uzyskanie barw uznanych przez nas za naturalne jest zadaniem prostym. Należy dysponować zakresami spektralnymi promieniowania czerwonego (R), zielonego (G) i niebieskiego (B), a następnie utworzyć kompozycję barwną RGB. W praktyce jednak jest to zadanie o wiele bardziej skomplikowane, ponieważ nie dysponujemy zakresem promieniowania niebieskiego. Nie jest on rejestrowany przez skanery satelitów, gdyż promieniowanie o tej długości fali jest prawie całkowicie rozpraszane i pochłaniane przez atmosferę. Barwy naturalne można osiągnąć jedynie na drodze sztucznego generowania zakresu niebieskiego lub też odpowiednio przetwarzając multispektralny obraz satelitarny. Na podstawie zdjęć LISS III opracowano metodę łączenia dwóch kompozycji barwnych w taki sposób, aby uzyskać obraz w barwach zbliżonych do naturalnych. Charakterystyczną cechą prezentowanej mapy jest dominacja zielonej barwy lasów, łąk i pastwisk. Pozostałe formy użytkowania ziemi związane są z odcieniami brązów i szarości. Jedynie tereny zabudowy przemysłowej oraz pola z odsłoniętą glebą posiadają lekko niebieskie zabarwienie.

Stanisław Lewiński, Zbigniew Goljaszewski

Kłopoty PPWK

Nowy zarząd Polskiego Przedsiębiorstwa Wydawnictw Kartograficznych zapowiedział zwolnienia grupowe, które obejmą ponad 40% z 203 zatrudnionych. Największy na polskim rynku wydawca atlasów i map w wyniku prowadzenia złej polityki wydawniczej i lokowania kapitału w nietrafione inwestycje przeżywa spore kłopoty. Zapowiadane zwolnienia, komputeryzacja firmy, zmiana form dystrybucji oraz znalezienie inwestora dla spółki mają uzdrowić sytuację. Z oferty PPWK znikną niedochodowe tytuły, planuje się sprzedaż wydawnictw na płytach CD i poprzez Internet.

(JP)

Geodezja z fotogrametrią

Dokonujący się postęp naukowy, techniczny i technologiczny, jaki ma miejsce również w geodezji i kartografii, stwarza konieczność szybkiej „transmisji” tej wiedzy do dyscyplin i kierunków niegeodezyjnych, stosujących dla swoich potrzeb metody i opracowania geodezyjne. Taki cel stawia sobie podręcznik Jerzego Wysockiego

„Geodezja z fotogrametrią” przeznaczony przede wszystkim dla studentów kierunków inżynieria środowiska i budownictwo. Zawiera on niezbędne podstawy geodezji klasycznej oraz zagadnienia współczesnej wiedzy z zakresu geodezji, fotogrametrii-teledetekcji, systemów informacji przestrzennej SIT-GIS, jak również informacje o GPS. Na końcu podręcznika podano szereg pozycji specjalistycznej literatury geodezyjnej, gdzie Czytelnik może znaleźć szersze omówienie wybranych zagadnień. Podręcznik można nabyć w cenie 24 zł bezpośrednio w Wydawnictwie SGGW, tel. (0 22) 843-90-41 w. 1388.

Źródło: Wydawnictwo SGGW

Giną mapy i atlasy

Ostatnio prasa codzienna donosi o kradzieżach cennych dzieł z polskich bibliotek. Najnowsze remanenty zbiorów specjalnych w Bibliotece Jagiellońskiej wykazały utratę ponad 50 cennych starodruków i inkunabułów, a także 7 atlasów zawierających kilkadziesiąt map (pochodzących z byłej Pruskiej Biblioteki Państwowej). Skradzione atlasy autorstwa m.in. Mercatora, Martiniego i Bleu wydrukowane zostały w XVII-XVIII w. Kilkanaście tytułów, w tym XV-wieczne wydanie „Cosmographii” Ptolemeusza, odnaleziono w domu aukcyjnym Reiss & Sohn w Niemczech, dzieło Galileusza z 1610 r. „Sidereus nuncius” – w domu aukcyjnym Christie’s Londynie. Niepokojący jest brak zabezpieczeń przed kradzieżą, ale także fakt, że problematyczny jest zwrot dzieła bibliotece, mimo ewidentnych dowodów jego pochodzenia.

(AW)